

Міністерство освіти і науки України
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

СХВАЛЕНО

на засіданні вченої ради університету
(протокол від 21 грудня 2023 р. № 9)

Голова вченої ради

Володимир ОЛЕКСЕНКО

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Херсонського державного університету
від 29 грудня 2023 р. №631-Д

Ректор

Олександр СПИВАКОВСЬКИЙ

**Концепція розвитку викладання, вивчення та
використання англійської мови в Херсонському державному
університеті на 2023-2027 рр.**

Івано-Франківськ

2023

1. Загальні положення

Вивчення, викладання та використання англійської мови є невід'ємною частиною Стратегії розвитку та Стратегії інтернаціоналізації Херсонського державного університету (далі – Університету) й важливим процесом у становленні та модернізації його діяльності.

Концепція розвитку викладання, вивчення та використання англійської мови загалом дозволяє створити англomовне середовище в Університеті, вдосконалити рівень англomовної освіти, сформувати культуру якості викладання, вивчення та використання англійської мови, що сприятиме відповідності Університету сучасним вимогам до надання освітніх послуг, інтеграції його діяльності в міжнародне глобальне академічне середовище та конкурентоспроможності українських вчених та випускників на національному й міжнародному рівнях.

Розвиток викладання, вивчення та використання англійської мови в Університеті є успішним за умов залучення всіх внутрішніх стейкхолдерів, викладачів й здобувачів, їх взаємодії, чіткого усвідомлення кожною групою важливості цієї концепції для функціонування й потенціалу Університету та власного розвитку, і шляхом формування формального й неформального дискурсів з фокусом уваги на позитивному ставленні до англійської мови й її популяризації.

Концепція розвитку викладання, вивчення та використання англійської мови дозволяє створити сприятливе англomовне середовище для культурного, освітнього й професійного вдосконалення всіх учасників освітнього процесу та міжнародного визнання, позитивної національної й міжнародної репутації Університету.

Концепція розвитку викладання, вивчення та використання англійської мови Херсонського державного університету розроблена з опертям на такі нормативно-правові документи та положення:

- Закону України «Про вищу освіту»;
- «Стратегію розвитку Херсонського державного університету на 2023-2027 н.р.» (наказ ХДУ від 21.04.2023 № 164-Д);
- «Положення про інтернаціоналізацію Херсонського державного університету» (наказ ХДУ від 26.06.2020 № 593-Д);
- «Методичні рекомендації щодо забезпечення якісного вивчення, викладання та використання англійської мови у закладах вищої освіти України» (наказ МОН 25.07.2023 № 898);
- «Положення про відділ міжнародних ініціатив та проєктної діяльності Херсонської державного університету (наказ ХДУ від 05.12.2019 № 1035-Д)»;
- «Положення про Офіс іншомовної освіти Херсонського державного університету» (наказ ХДУ від 02.11.2020 № 1079-Д).

2. Місія і візія

Місія – створення англомовного середовища, формування культури якості викладання, вивчення та використання англійської мови в Університеті, забезпечення умов для покращення рівня іншомовної освіти та можливостей для культурного, освітнього й професійного розвитку усіх учасників освітнього процесу в міжнародному академічному середовищі.

Візія – покращити статус англійської мови в закладі вищої освіти; підвищити рівень володіння англійською мовою здобувачами та науково-педагогічним персоналом Університету; забезпечити високоякісну англомовну освіту з упровадженням інноваційних навчальних технологій, методик,

передового вітчизняного й зарубіжного досвіду з навчання іноземних мов та можливості для неперервного підвищення рівня володіння англійською мовою й професійного розвитку, що сприятиме прискоренню інтернаціоналізації й реалізації Стратегії розвитку Університету.

3. Основні принципи та пріоритетні завдання

Основні принципи:

- пріоритетність розвитку англomовної компетентності;
- створення англomовного середовища в Університеті;
- наскрізна взаємодія з усіма напрямками діяльності університету;
- міжнародне співробітництво;
- лідерство й підтримка з боку Університету;
- глобальна доступність до міжнародних освітніх, наукових та інших ресурсів, зокрема цифрових;
- відкритість і прозорість;
- якість і вдосконалення;
- вивчення й впровадження найкращих практик;
- розширення горизонтів людської капіталізації;
- інтеграція у світовий освітній і науковий простір;
- системність і гнучкість.

Пріоритетні завдання:

- удосконалення системи іншомовної освіти шляхом розроблення програм курсів, інтенсивів і тренінгів з вивчення англійської мови різного спрямування за відповідними рівнями володіння мовою для абітурієнтів, здобувачів та працівників Університету з урахуванням міжнародних стандартів, Загальноєвропейських вимог з мовної освіти і сучасних потреб суспільства;

- створення англомовного середовища в Університеті та популяризації вивчення, викладання й використання англійської мови;
- забезпечення сприятливих умов для постійного підвищення рівня володіння англійською мовою всіх учасників освітнього процесу Університету;
- упровадження гнучкої системи неперервного аудиторного й позааудиторного самостійного та дистанційного навчання;
- формування культури якості викладання, вивчення та використання англійської мови через поширення й активне використання передових методів та здобутків викладання і навчання іноземних мов партнерів, у тому числі їх дистанційних (онлайн) курсів та платформ, залучення до викладання англійської мови її носіїв, іноземних професорів, фахівців-практиків;
- підвищення мотивації студентів до вивчення англійської мови, зокрема шляхом інформування про можливості залучення у міжнародних проєктах, програмах академічної мобільності здобувачів освіти та науково-педагогічних працівників в університетах світового рівня;
- дослідження динаміки володіння англійською мовою студентами й викладачами та моніторинг успішності слухачів курсів з англійської мови;
- інформування та забезпечення доступу до міжнародних бібліотек, онлайн-платформ з вивчення англійської мови з регулярним моніторингом / оцінюванням використання доступу до міжнародних ресурсів, зокрема забезпеченого Міністерством освіти й науки України;
- інтеграція у європейський освітній простір за рахунок вивчення

англійської й інших європейських мов, здійснення наукових досліджень, відкриття освітніх програм / спеціальностей;

- інтернаціоналізація наукової діяльності Університету через системну залученість до міжнародних конференцій, форумів, тематичних круглих столів за участю іноземних учасників з метою оприлюднення отриманих наукових результатів та за допомогою виконання консультаційних робіт з підготовки наукових публікацій іноземною мовою та виступів на міжнародних заходах здобувачів і науково-педагогічних працівників Університету в міжнародному академічному середовищі;
- участь у міжнародних дослідницьких та фахових мережах;
- підвищення авторитету, упізнаваності та конкурентоздатності Університету на внутрішньому та зовнішньому ринку освітніх послуг.

4. Напрями діяльності

Концепція розвитку викладання, вивчення та використання англійської мови Університету як комплекс заходів, спрямованих на вдосконалення системи англomовної освіти та формування культури її якості, охоплює такі напрями:

Створення якісної системи англomовної освіти: розроблення програм курсів і тренінгів з англійської мови, координація іншомовної освіти здобувачів усіх рівнів вищої освіти, науково-педагогічних працівників і співробітників університету, вільних слухачів курсів іноземних мов будь-якого рівня володіння іноземною мовою, забезпечення отримання знань з іноземної мови від початкового (рівень A1) до професійного рівня (рівень C2) і підвищення здобутого раніше рівня мовної підготовки незалежно від віку слухачів, впровадження новітніх методів, найкращих практик, гнучких форм навчання.

Створення англомовного середовища: формування інтернаціонального англомовного середовища в Університеті, забезпечення комфортних умов для вивчення та вдосконалення навичок володіння англійською мовою всіх учасників освітнього процесу, створення унікальних освітніх формальних та інформальних мовних продуктів для викладачів, здобувачів і співробітників Університету незалежно від рівня володіння іноземною мовою.

Популяризація англійської мови: організація заходів, що дозволяють підвищити рівень володіння англійською мовою, подолати психологічний бар'єр у використанні англійської мови та забезпечити її прикладне використання у професійній діяльності, інформування та надання доступу до передових ресурсів з вивчення й викладання англійської мови; мотивування учасників освітнього процесу до вивчення англійської мови, підготовки публікацій, виступів, участі в програмах академічної мобільності, міжнародних короткострокових та довгострокових стажуваннях, програмах подвійного дипломування шляхом консультування, проведення тренінгів, вебінарів та розповсюдження успішного досвіду випускників щодо ролі іншомовних компетентностей у формуванні їх конкурентоспроможності та побудові кар'єри.

Інтернаціоналізація освітніх продуктів: залучення сучасних англомовних цифрових платформ, цифрового контенту, ресурсів, електронних бібліотек, запрошення гостьових закордонних лекторів, практиків, науковців, носіїв мови до викладання курсів англійської мови, фахових дисциплін англійською мовою, створення освітнього контенту Університету, сприяння провадженню освітньої діяльності науково-педагогічними працівниками Університету англійською мовою.

Міжнародне партнерство: співпраця та взаємодія університету із закордонними закладами освіти, установами, стейкхолдерами, громадськими організаціями для спільного вирішення освітніх, наукових, дослідницьких

завдань задля удосконалення англомовної освіти, як-от організація гостьових лекцій, вебінарів, заходів з покращення загальної та фахової англійської мови.

Маркетинг та розширення репутації Університету: представлення здобутків, освітніх послуг та можливостей Університету в медійному просторі серед абітурієнтів, залучення їх до підготовчих курсів з англомовної освіти в закладі вищої освіти й іміджевих заходів та на міжнародних виставках, форумах, самітах, конференціях, заходах, що формує необхідні знання та враження про діяльність Університету як сучасного прогресивного закладу вищої освіти, популяризує цінності Університету, його можливості та продукти, забезпечує створення його позитивної репутації.

Розвиток міжкультурної комунікації здобувачів освіти та викладачів: розвиток на належному рівні та з дотриманням усіх необхідних вимог навичок міжнародного академічного спілкування, розширення горизонтів власної людської капіталізації та забезпечення відповідності вимогам сучасного ринку праці в аспекті взаємодії України й інших країн світу.

Глобальна доступність: можливість залучення і використання усіма учасника освітнього процесу Університету якісного, цифрового контенту, зокрема англомовного, онлайнових синхронних та асинхронних курсів, лекцій, воркшопів, вебінарів, створених науковцями світового рівня та інтеграція іншомовного контенту у викладання курсів, окремих модулів або тем різних фахових дисциплін.

5. Виконавчий інструментарій забезпечення імплементації

Концепції розвитку викладання, вивчення та використання англійської мови

У Херсонському державному університеті створено відповідні структурні підрозділи та запроваджено окремі посади на факультетах, що дозволяє

ефективно впроваджувати завдання Концепції розвитку викладання, вивчення та використання англійської мови й направи її роботи. На університетському рівні координацію та адміністрування удосконалення англійської освіти здійснює проректор з міжнародної, соціально-гуманітарної та науково-педагогічної роботи, відділ міжнародних ініціатив та проєктної діяльності, сектор іншомовної освіти, що входить до структури відділу, а також помічники деканів з міжнародної роботи на кожному факультеті.

Відділ міжнародних ініціатив та проєктної діяльності сприяє впровадженню міжнародних освітніх програм; розвитку співробітництва з міжнародними організаціями, навчальними закладами, забезпеченню організаційного, технічного та інформаційно-методичного супроводження міжнародної діяльності Університету, зокрема запрошення та прийом іноземних студентів, вчених і викладачів в Університет, координація їх роботи або навчання та перебування в Україні; залученню додаткових джерел фінансування університету і грантової підтримки практичної реалізації інноваційних ідей завдяки комерціалізації освітніх і наукових ініціатив викладачів та здобувачів факультетів, фахівців структурних підрозділів Університету задля подальшого розвитку його освітнього, наукового, інноваційного, міжнародного, фінансово-господарського потенціалу.

Сектор іншомовної освіти забезпечує створення англійськомовного середовища в Університеті та організовує й координує якісну англійськомовну освіту здобувачів усіх рівнів вищої освіти, іншомовну підготовку науково-педагогічних працівників і співробітників Університету, слухачів курсів іноземних мов у закладі. Сектор іншомовної освіти орієнтований на слухачів будь-якого рівня володіння іноземною мовою й забезпечує отримання знань з іноземної мови від початкового (рівень A1) до професійного рівня (рівень C2) та неперервного підвищення здобутого раніше рівня мовної підготовки незалежно від віку слухачів.

Помічники деканів з міжнародної роботи залучають науково-педагогічних працівників, фахівців та здобувачів до освітніх продуктів сектору іншомовної освіти, спрямованих на підвищення рівня володіння англійською мовою, популяризації її використання в Університеті, зокрема викладання дисциплін англійською мовою на факультетах; надають пропозиції щодо інтернаціоналізації роботи факультету та сприяють їх упровадженню; забезпечують на факультетах взаємодію із партнерськими закладами вищої освіти; сприяють залученню здобувачів освіти в конкурсах на участь у програмах академічної мобільності, семестрового стажування та подвійного дипломування; проводять консультації щодо міжнародних стажувань науково-педагогічних працівників у закордонних закладах освіти; координують роботу факультету щодо подання заявок у проєктах та забезпечують інформування здобувачів і працівників факультетів щодо можливостей вивчення англійської мови в Університеті, необхідного для участі в них.

Проректорка з міжнародної,
соціально-гуманітарної та
науково-педагогічної роботи

Алла ЦАПІВ

ПОГОДЖЕНО

Уповноважений з антикорупційної діяльності університету

Олексій САКОВНИЧ